

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا محمد و على آله و أصحابه أجمعين

السلام عليكم و رحمة الله و بركاته؛

د پيل په توگه، زه غواړم له دوست او ورور هېواد قزاقستان جمهوريت او د ايكو سازمان د مسولينو څخه د دې مهمې ناستې د جوړولو لپاره چې د سيمې د هېوادونو ترمنځ د همكاريو د پراختيا زمينه برابروي مننه وكړم.

زه غواړم د افغانستان د اوسپنې پټلۍ په اړه تاسو ته لنډ معلومات وړاندې كړم. د هغو جنگونو او اقتصادي او سياسي ستونزو له امله چې افغانستان په تېرو كلونو كې شاهد و، د افغانستان د اوسپنې پټلۍ په برخه كې كار نه دی شوی، په داسې حال كې چې د افغانستان جغرافيايي موقعيت په سيمه كې دا غوښتنه كوي چې د اوسپنې پټلۍ شبكې د پراختيا له لارې، افغانستان د يو ارتباطي پل په توگه چين له اروپا او د منځنۍ آسيا هېوادونه له سويلي آسيا سره ونښلوي.

اوس مهال افغانستان د حيرتان بندر له لارې د ازبکستان د اوسپنې پټلۍ شبكې سره، د آقينه او تورغندي بندرونو له لارې د تركمنستان د اوسپنې پټلۍ شبكې سره، او د هرات ولايت له لارې د ايران د اوسپنې پټلۍ شبكې سره نښتی دی. د همدې مسيرونو له لارې د افغانستان اوسپنې پټلۍ د منځنۍ آسيا نورو هېوادونو، روسيې او همدارنگه اروپا سره نښتی ده. اوس مهال د افغانستان د اوسپنې پټلۍ كلنۍ انتقالاتو حجم ۵ ميليون ټنو ته رسيږي او دا حجم به د روان كال په اوږدو كې ۶ ميليون ټنو ته زيات شي.

اوس مهال د هرات او فارياب ولايتونو كې د ۱۰۰ كيلومتره اوسپنې پټلۍ د جوړېدو كار روان دی، او همدارنگه د منځنۍ آسيا له سويلي آسيا سره د افغانستان له لارې د نښلولو كورپور كاسا (CASA) (تورغندي بندر - هرات - فراه - نيمروز - هلمند - كندهار - سپين بولدك) چې ۹۰۰ كيلومتره اوږد دی، تفصيلي سروې او پيژاين يې د بشپړېدو په حال كې دی او تمه ده چې نهايي راپور يې په راتلونكې ۱ مياشت كې وړاندې شي.

د دې كورپور د عملي كېدو سره، د منځنۍ آسيا له سويلي آسيا سره اتصال به د اوسپنې پټلۍ له لارې او د افغانستان له مسير څخه ترسره شي. دا كورپور به د سيمه ايزې سوداگرۍ او ترانزيت د ودې او پراختيا كې رغنده رول ولوبوي.

همدارنگه، د درې اړخيزې موافقنامې (ازبکستان - افغانستان - پاکستان) له مخې، تمه ده چې د افغان - تېرانس د اوسپنې پټلۍ کوریدور تخنیکي او اقتصادي مطالعات به په نږدې راتلونکي کې پیل شي. دا مسیر هم د منځنۍ آسیا هېوادونو لپاره د افغانستان له مسیر څخه د سویلي آسیا سره د اتصال زمینه برابروي.

افغانستان د ستراتیژیک جغرافیې له پلوه د ایکو سازمان یو له حیاتي ارکانو څخه دی، او پرته له افغانستان د سیمه ایزو کوریدورونو (ترانسپورت، انرژۍ او سوداګرۍ) بشپړول ستونزمنه ده. په تېرو کلونو کې د افغانستان د بې ثباتۍ او نا امنۍ له امله، د افغانستان ریښتیني رول د ایکو په پروګرامونو کې د هغې له ظرفیت څخه کم و، الحمد لله اوس مهال افغانستان امنیت او ثبات ته رسېدلی دی، او د افغانستان اسلامي امارت پالیسي د متقابل احترام، اقتصادي همکارۍ، سیمه ایز اتصال او سوداګرۍ او ترانزیت پر پراختیا ولاړه ده، افغانستان کولای شي د ایکو سازمان د غړو هېوادونو سره په همکارۍ کې د ایکو سازمان د پروګرامونو د تطبیق لپاره خپل رغنده رول ولوبوي.

ستاسو د توجه څخه مننه،

والسلام